

På kærlighedens vej – bell hooks bog balancerer perfekt mellem manifest og selvhjælpsbog

Gloria Jean Watkins, der bruger navnet bell hooks, er en amerikansk forfatter, filosof, feminist og politisk aktivist med et omfattende forfatterskab bag sig. Flere titler er udkommet på dansk - nu også "all about love" (orig. titel). Collage: Ikusgela/Wiki Commons

Connie Bork
25.05.2024

BØGER // ANMELDELSE – Vores kultur er ifølge bell hooks drænet for indsigt i kærlighed. I bogen *Alt om kærlighed* lykkes hun med at formidle, hvordan kærlighed er en viljeshandling og noget, man skal lære at give og modtage. Også børn skal lære det.

Alt om kærlighed. Nye visioner

Forfatter: bell hooks

Oversætter: Juliane Wammen

Forlaget Grif. 256 sider. Udkom d. 17. maj 2024

Alt om kærlighed er to ting på én gang: Både et manifest og en selvhjælpsbog. Begge dele er lige vigtige. Den er oprindeligt udgivet i 2000 af den amerikanske forfatter bell

hooks (1952-2021), som er en anerkendt feminist og tænker.

Bogen starter med, at hun citerer fra Højsangen, som rummer stærk kærlighed: "Jeg fandt ham, jeg elsker så højt. Jeg greb fat i ham, jeg slap ham ikke." Og hvorfor er han noget særligt, Anthony? Hvorfor er han hendes mest fortrolige tilhører? Fordi de viser sig for hinanden, som de er, uden forstillelse. De er ærlige.

Hovedpointen er, at kærligheden ikke er en følelse, men en kraft. Vores kultur er desværre drænet for indsigt i kærligheden. Vi bliver spist af med lyserøde statements i populærkulturen, som ikke når nogen vegne, når det gælder.

Samtidig rejser bell hooks rundt og holder foredrag for den unge generation, som har mistillid til kærligheden. De er bange for at elske. De tør ikke løbe risikoen. Og det bliver værre endnu: "I deres øjne er kærligheden for de naive, de svage, de håbløst romantiske". bell hooks finder modsat sit ståsted i graffitien, fordi den slår ned på problemerne og bevarer troen: "Jagten på kærligheden stopper aldrig, trods de dårlige odds".

bell hooks: Omsorg og bekræftelse er fundamentet

Alt om kærlighed består af tretten kapitler med blandt andet følgende titler: Klarhed, Retfærdighed, Ærlighed, Dedikation og Grådighed.

Retfærdighed er en af de fire kardinaldyder, og det er den moralske besindelse, som gør hendes bog anderledes, fordi hun samtidig argumenterer så godt og nuanceret. Det har intet med moralisering at gøre eller løftet pegefingre. Det handler om den moral, som det er klogest at bevare, så vi ikke ender med at blive tomme som mennesker. Kærlighed er jo tæt på fællesskabet, som vi deler. Og kærligheden kan ikke eksistere uden retfærdighed.

“Grådigheden nedbryder de moralske værdier – ideen om det fælles bedste. En mig-kultur tager over

Børn mangler de basale borgerrettigheder, deres forældre kan uden indblanding beslutte, hvad der er bedst for dem. bell hooks kalder det for en fejlslagen kærlighedspraksis, hvis forældre tror, at disciplin kun kan gennemføres med straf.

”Overgreb og vanrøgt ophæver kærlighed. Omsorg og bekræftelse, det vil sige det modsatte af overgreb og ydmygelse, er kærlighedens fundament.”

Den korte definition på kærlighed lyder sådan: Det handler om at nære en andens vækst! Her er hun inspireret af Erich Fromm – også når hun siger, at kærlighed er,

hvad den gør. Kærlighed er en viljeshandling.

Hun holder fast ved nogle tydelige definitioner, og lad mig give to eksempler på hendes argumentation, og hvordan den ikke er naiv: Hen mod slutningen fortæller hun om helingen og den fred, som kan opstå. Men fred er ikke det samme som evig ro, slet ikke: ”Fred findes ikke i fraværet af udfordringer, men i vores egen evne til at være i selskab med modgangen”. Så vi er nået et godt sted hen, når vi magter ærgrelserne og det mindre sjove selskab.

Det andet eksempel er et interview med rapsangeren Lil ‘Kim, der slet ikke er interesseret i kærlighed. Hun vil tjene penge: ”Jeg forlod vores samtale i dyb forbløffelse over, at en ung, sort kvinde med en vanskelig familiebaggrund og uden så meget som en high school-eksamen kunne kæmpe mod alle mulige slags barrierer”, men hun nærer ikke noget håb om, ”at lære hvordan man giver og modtager kærlighed”.

Børn skal lære kærlighed at kende

Kærlighed er grundlaget – ikke kun mellem mænd og kvinder, men også mellem forældre og deres børn. hooks siger, at børn ikke er født med denne viden. De skal

først lære. Efterhånden forstår de at kombinere de egenskaber og den attitude i deres relationer, som udgør kærlighed: Tillid, dedikation, omsorg, respekt, viden og ansvar.

Og det bringer mig videre til kapitlet om Grådighed, for tingene hænger jo sammen. Kærligheden hænger ikke frit svævende i hjemmene. Det betyder noget, hvordan samfundet praktiserer omsorg. Her går bell hooks virkelig på barrikaderne. Det er tiltrængt – og viljen til argumentation gør bogen overraskende og relevant. Den får manifestets skarphed.

Grådigheden nedbryder de moralske værdier – ideen om det fælles bedste. En mig-kultur tager over. Hun åler materialismen og det kærlighedsløse samfund, som vi har fået.

Vi har længe haft kritik af forbrugskulturen og dens dominans – men hooks lægger noget til: USA har en debat uden medfølelse i det offentlige rum.

Det står ikke helt så slemt til i Danmark: Vi har debatten.

Men danskere har også hang til materialisme, og Danmark er ved at blive et mere ulige samfund.

Dengang i 1960'erne og 70'erne sang vi "All You Need Is Love". En livsbekræftende diskurs, som også skabte politisk fremgang for pressede grupper i samfundet.

Læs mere af Connie Bork i POV [her](#).

Borgerrettigheder

børn og unge

fællesskab

kærlighed

omsorg

Connie Bork

Jeg er forfatter, digter og underviser. Oprindeligt uddannet cand.mag. i dansk og filmvidenskab. Litteraturanmelder på Politiken i en årrække, underviser på Folkeuniversitetet også i en årrække. Har udgivet i alt syv bøger, herunder "Den ny...

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →